

Ольга Романчук (Olha Romanchuk)

Львів, Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського

Юлія Калимон (Yuliia Kalymon)

Львів, Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського

Ростислав Коваль (Rostyslav Koval)

Львів, Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського

КОЛЬОРОНАЗВА *БІЛИЙ* ЯК ОЗНАКА ІДІОЛЕКТУ (НА МАТЕРІАЛІ НОВЕЛ В. СТЕФАНІКА)

The Colour *Bilyi* (White) as an Idiolect Feature (Based on V. Stefanyk's Short Stories)

ABSTRACT: The article deals with the representation of the colour *bilyi* (white) in the idiolect of the prominent Ukrainian writer Vasyl Stefanyk. His peculiar writing manner has been the subject of numerous studies since the publication of his first short stories. Although most of these studies did not encompass the full collection of his literary works, with a lot of them being edited during Soviet times. Therefore, the research complements previous studies conducted on the corpus of the collection of his short stories published during his lifetime. Methods of linguistic stylistics, statistics (in terms of statistical parameters of the collocational compatibility and a comparative analysis of the use of the colour *bilyi* (white)), concept studies and corpus linguistics have been employed. The methods applied revealed high- and low-frequency word combinations for the word *bilyi* (white); concepts actualized by using the lexeme under study; ethnolinguistic and literary language examples of the use of the color as compared to the context used in the short stories. Proposed is a structure of the entry word *bilyi* (white) for Vasyl Stefanyk's vocabulary.

KEYWORDS: writer's idiolect, corpus linguistics, collocation, comparative linguistics, colour name

Вивчення мови творів будь-якого письменника дає змогу глибше пізнати його творчу манеру, а також у ширшому контексті дійти до розуміння основ ментальності цілого етносу. Адже, на думку Віталія Жайворонка

... не лише людина впливає на мову, але й мова великою мірою формує особистість... Тим самим мовний феномен як надбання етносу можна розглядати

в проєкції на його культуру, історію, філософію, психологію, релігію, звичаї, побут, **менталітет, художню творчість...** (підкреслення наше)¹.

Із значним поступом комп'ютерних технологій та розробкою корпусів текстів провідними сучасними методами дослідження індивідуально авторської мови називають квантитативні та статистичні методи, де значні масиви текстів можуть оброблятися згідно зі запитами дослідника².

Саме корпуснобазовані дослідження стали допоміжними в вивченні художніх творів та сприяють використанню кількох підходів та методик. Майкл Стабз наголошує на тому, що корпусна лінгвістика дає змогу ширше поглянути на художній текст, «знаходячи закономірності у вживанні мови на прикладі багатьох різних текстів, текстів одного жанру, автора чи періоду»³. Як зазначає Білл Лоу у праці *Роль корпусу у критичному сприйнятті літератури*⁴, провідна роль корпусних технологій полягає у двох площинах – сприйняття літератури на основі даних (підкріплення інтуїтивних відчуттів фактичними даними) та нове трактування творів. Водночас належить зазначити, що ідентифікація мовних фактів за допомогою категоріального аналізу (процедурний підхід) та кореляція фактів за допомогою статистичних методів (математичний підхід) частково підлягають автоматизації, натомість інтерпретація результатів (когнітивний підхід) потребує втручання людини, оскільки йдеться про інтерпретацію даних⁵.

Першочерговим завданням у створенні корпусу творів певного письменника є вибір основних текстів, які увійдуть до нього, їх переведенні в електронну форму та нормалізації. Наступними слідує етапи роззначення та лематизації (різного ступеня деталізації), які зазвичай проводять напівавтоматично.

Корпус дає змогу проводити різноманітні дослідження тексту на різних рівнях мови, у чому і полягає сутність поєднання якісних та кількісних методів. Корпусні технології засвідчили, що будь-який текст можна відобразити у форматі конкордансу для вивчення значення слів у текстах однієї тематики чи в контексті. Конкорданси володіють повнотою тезаурусного типу, адже вони містять приклади абсолютно всіх слововживань, що особливо важливо при дослідженні художніх текстів. Корпусноорієнтований підхід, з опертям на контекст, посприяв

¹ В. Жайворонок, *Українська етнолінгвістика. Нариси*, Київ 2007, с. 262.

² Ю. Калимон, *Використання квантитативних методів у дослідженні ідіолекту письменника*, «Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки» 2017, вип. 3, с. 417-421; М. Stubbs, *Quantitative Methods in Literary Linguistics*, [in:] *The Cambridge Handbook of Stylistics*, ed. by P. Stockwell and S. Whiteley, Cambridge University Press 2014, p. 46-62.

³ Там само, с. 59

⁴ B. Louw, *The Role of Corpora in Critical Literary Appreciation*, [in:] S. Fligelstone, A. Wichmann, *Teaching and Language Corpora*, London: Routledge 2013, p. 240-252.

⁵ М. Bańko, *Z pogranicza leksykografii i językoznawstwa. Studia o słowniku jednojęzycznym*, Warszawa 2001, s. 35; A. Kilgarriff, V. Baisa, J. Bušta, M. Jakubíček, V. Kovář, J. Michelfeit, V. Suchomel, *The Sketch Engine: ten years on*, „Lexicography” 2014, № 1, p. 5-22.

появі статистичного методу для аналізу колокацій, який дає змогу аргументувати сполучуваність певних слів на основі чітких розрахунків. Проте у багатьох випадках потрібне втручання людини для підтвердження чи спростування отриманих результатів, про що йдеться у Тетяни Бобкової⁶ та Штефана Еверта⁷. В україністиці вже здійснено вивчення колокацій на корпусах наукових, публіцистичних, а також художніх творів (радянського та сучасного періоду загалом)⁸ та окремого письменника зокрема⁹. Проте перспективними залишаються дослідження колокацій на матеріалі художніх творів, написаних до середини ХХ століття, до яких належить і творчість Василя Стефаника.

Аналіз попередніх досліджень

На лексичному рівні зіставлення частоти слова у тексті письменника і у частотному словнику національної мови, а також частот у творах будь якого іншого автора дають змогу розмежувати індивідуально авторські особливості тексту й особливості мови / стилю, характерні для певної епохи, літературного напрямку. Важливу роль відіграє як високочастотна, так і низькочастотна лексика. Авторська схильність до вживання тієї чи іншої лексичної одиниці неминуче має виявити себе в більш високій частотності цієї одиниці у тексті проти її частотності в національній мові. За допомогою автоматично складених індексів слів досліджено роботи Мілтона і Шеллі¹⁰; Долорес Бертон порівняла стилі двох п'єс Шекспіра, використовуючи автоматично складений конкорданс повнозначних слів¹¹; Ендрю Кросланд вивчав символічні прийоми в *Великому Гетсбі* Френсіса Скотта Фіцджеральда за допомогою конкордансу і довів, що потрібно переглянути імпресіоністичні відгуки критиків про цей твір¹².

Описані вище методики дослідження ідіолектів можуть бути використані й в україністиці. Комплексне застосування статистичних та корпусних методів для аналізу текстів українських письменників видається цікавим та перспектив-

⁶ Т. Бобкова, *Статистичні ознаки колокацій як маркери функціональних стилів*, «Українське мовознавство» 2015, вип. 45/1, с. 39-42.

⁷ S. Evert, *The Statistics of Word Co-occurrences: Word Pairs and Collocations: PhD dissertation*, IMS: University of Stuttgart 2005, p. 353.

⁸ О. Левченко, Я. Бутельський, *Гендерні особливості української художньої прози (за даними аналізу частотності колокацій у текстах 60-80-х та 2000-х років)*, [в:] *XX-XXI століття: жанрово-стильові й лінгвістичні метаморфози в українській мові та літературі*, Оломоуць 2016, с. 299-334.

⁹ О. Левченко, Н. Лотоцька, *Розмежування понять фразеологізм та колокація в сучасному мовознавстві (на матеріалі корпусу текстів Р. Іваничука)*, «Актуальні питання іноземної філології» 2019, № 10, с. 193-199.

¹⁰ J. Raben, *A Computer-aided study of literary influence: Milton to Shelley. Proceedings of a Literary Data Processing Conference*, ed. by J. Bessinger, S. Parrish, H. Arader, New York 1964, p. 230-274.

¹¹ D. Burton, *Shakespeare's Grammatical Style*, Austin: University of Texas Press 1973.

¹² A. Crosland, *A concordance to F. Scott Fitzgerald's "The Great Gatsby"*, Detroit 1974.

ним. Отримані відомості стануть додатком або частиною словника мови письменника, як один із аспектів його вивчення, та використано для порівняння з показниками, отриманими з аналогічних джерел корпусів творів інших письменників, загальномовного корпусу, тощо. Прикладом реалізації такого різноаспектного та комплексного підходу до вивчення мови творів певного письменника є низка досліджень на матеріалі корпусу художніх творів Івана Франка філологинею Соломією Бук¹³. Праці Олени Левченко та Яна Бутельського, Наталії Лотоцької аналізують творчість українських прозаїків ХХІ ст. та Романа Іваничука відповідно¹⁴. Літературна спадщина Тараса Шевченка та Лесі Українки також були об'єктами коопуснобазованих досліджень¹⁵. Новели В. Стефаника цікавили дослідників як за життя, так і після смерті письменника. Проте всі вони мали фрагментарний характер та здійснювалися на основі різного текстового матеріалу – різних видань новел, окремих новел¹⁶. Актуальним

¹³ С. Бук, *Інтерпретація лексики роману Івана Франка «Великий шум» у кількісно-статистичному аспекті*, „*Studia Methodologica*” 2010, вип. 30, Тернопіль, с. 145-153; С. Бук, *Квантитативна параметризація текстів Івана Франка: проект та його реалізація*, «*Вісник Львівського університету*» 2013, вип. 58, с. 293-303; С. Бук, *Пряма й авторська мова великої прози Івана Франка: лінгвостатистичне дослідження у контексті корпусної лінгвістики*, «*Вісник Львівського університету*» 2011, вип. 52, с. 201-206; С. Бук, *Статистична структура роману І. Франка «Борислав сміється»*, «*Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия: Филология. Социальные коммуникации*» 2010, т. 23 (62), № 3, с. 114-118; С. Бук, *Статистичні характеристики роману Івана Франка «Основи суспільності» (на основі частотного словника твору)*, «*Вісник: Проблеми української термінології*» 2010, № 676, с. 90-93; С. Бук, *Частотний словник роману Івана Франка «Основи суспільності»: інтерпретація твору крізь призму статистичної лексикографії*, Львів 2012; С. Бук, А. Ровенчак, *Он-лайн конкорданс роману Івана Франка «Перехресні стежки»*, [в:] <http://ktf.franko.lviv.ua/users/andrijs/science/Franko/concordance.html> (25. 05 2023); С. Бук, А. Ровенчак, *Частотний словник роману Івана Франка «Перехресні стежки»*, [в:] *Стежками Франкового тексту (комунікативні, стилістичні та лексичні виміру роману «Перехресні стежки»)*, Львів 2007; А. Rovenchak, S. Buk, *Part-of-Speech Sequences in Literary Text: Evidence From Ukrainian*, “*Journal of Quantitative Linguistics*” 2018, vol. 25:1, pp. 1-21.

¹⁴ О. Левченко, Я. Бутельський, *Гендерні особливості...*, с. 299-334; N. Lototska, *Statistical Characteristics of Roman Ivanychuk's Idiolect (Based on Writer's Text Corpus)*, “*CEUR Workshop Proceedings*” 2022, vol. 3171, pp. 489-498; О. Левченко, Н. Лотоцька, *Розмежування понять фразеологізм...*, с. 183-190.

¹⁵ Л. Алексієнко, Н. Дарчук, *Принципи створення параметризованої бази даних за поетичними текстами Лесі Українки*, [в:] *Леся Українка і сучасність (До 130-річчя від дня народження Лесі Українки): Збірник наукових праць*, Луцьк 2004, с. 344-352; Н. Дарчук, М. Лангенбах, *Електронний словник мови Тараса Шевченка: методика і технології укладання*, «*Українське мовознавство*» 2014, № 1 (44), с. 106-115.

¹⁶ В. Грещук, *Лексика новел В. Стефаника*, [в:] *Т. Шевченко, І. Франко, В. Стефаник. Матеріали Міжнародної наукової конференції*, Івано-Франківськ 2002, с. 276-285; Ю. Данчевська, *Мова творів В.С. Стефаника: сучасний стан та перспективи дослідження*, [в:] *Людина. Комп'ютер. Комунікація: Збірник наукових праць*, Львів 2013, с. 44-46; І. Ковалик, І. Ощипко, *Художнє слово В. Стефаника*, [в:] *Матеріали для словопокажчика до новел В. Стефаника. Методичний посібник*, Львів 1972, 131 с.; Yu. Kalymon, O. Romanchuk, N. Fedchyshyn, U. Protsenko,

залишається аналіз новелістики цілісно та на основі корпусу прижиттєвих видань автора. Як часткове вирішення цієї проблеми та застосування вищеописаних методів пропонуємо наше дослідження.

Метою дослідження є описати та проаналізувати особливості вживання кольороназви **білий** у дослідницькому корпусі В. Стефаніка (ДКВС). Серед основних завдань виокремлюємо дослідження структурно-семантичних моделей словосполук зі словом **білий**, груп концептів, виявлення високочастотних колокацій з компонентом **білий**, проаналізувати семантику та символіку кольору в ідіолекті В. Стефаніка в порівнянні з тлумачним словником української мови та в розрізі етнолінгвістики, запропонувати словникову статтю лексеми **білий** до словника мови новел автора.

Предметом дослідження є особливості вживання кольороназви **білий** в ідіолекті В. Стефаніка, тим часом об'єктом дослідження виступають лексико-семантичні та статистичні особливості вживання кольороназви **білий**. Матеріалом дослідження послуговували новели письменника, оформлені у дослідницький корпус В. Стефаніка (ДКВС) та видані за його життя¹⁷, що відповідає текстологічним засадам вивчення художніх творів¹⁸. Загалом корпус охоплює 57 новел загальним обсягом 53978 слововживань (12834 словоформи).

Для порівняння показників та даних, отриманих з ДКВС, було укладено дослідницький корпус художньої прози сучасників В. Стефаніка (ДКВС) на базі корпусу ГРАК¹⁹, що дасть змогу виокремити авторський ідіолект новеліста. На основі корпусу ГРАК створено підкорпус, який хронологічно відповідає періоду активної творчості Василя Стефаніка та охоплює часовий відтинок 1899-1935 рр., а також, завдяки регіональному роззначенню, відбиває творчість західноукраїнських письменників того періоду. Обсяг корпусу становить більше 500000 слововживань.

Лексеми для позначення кольорів часто є найпоширенішим літературно-образним інструментом. Спектр їх вивчення доволі широкий та заторкує різні галузі лінгвістики (порівняльне мовознавство, етнолінгвістику, психолінгвіс-

N. Yurko, *A corpus-based approach to author's idiolect study: lexicological aspect*, „XLinguae 2022, vol. 15 (3), p. 20-35; І. Ковалик, І. Ощипко, *Художнє слово В. Стефаніка. Матеріали для словопоказчика до новел В. Стефаніка. Методичний посібник*, Львів 1972; Yu. Kalymon, O. Romanchuk, N. Fedchyshyn, U. Protsenko, N. Yurko, *A corpus-based approach to author's idiolect study: lexicological aspect*, „XLinguae” 2022, vol. 15 (3), p. 20-35.

¹⁷ В. Стефанік, *Межа*, «Літературно-науковий вісник» 1927, т. 92, кн. 2, с. 97-98; В. Стефанік, *Твори*, передмова В. Коряка, Київ 1929, с. 94-95; В. Стефанік, *Твори*, з дереворитами В. Касіяна і М. Бутовича, Львів 1933, с. 222; В. Стефанік, *Шкільник*, «Рідна школа» 1932, № 1, с. 2-4.

¹⁸ О. Білявська, *Принципи наукового видання творів В. Стефаніка*, «Питання текстології» 1968, вип. 1, с. 245-292; Р. Піхманець, *Проблеми наукового видання художньої спадщини Василя Стефаніка*, «Прикарпатський вісник НТШ. Слово» 2016, вип. 2, с. 122-133.

¹⁹ *Генеральний регіонально анований корпус української мови (ГРАК)*, ред. М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, А. Рисін, В. Старко, М. Возняк, М. Крук та ін., Київ – Львів – Сна 2017-2022, [v:] uacorus.org (25.05.2023).

тику, семасіологію тощо)²⁰, які не виключають, а взаємно доповнюють одна одну. Взаємний вплив цих галузей, а також глибокий аналіз семантики кольорів на прикладі польської мови ґрунтовно представлено в праці представника Люблінського школи етнолінгвістики Ришарда Токарського, де автор встановлює зв'язок між конотаціями основних кольорів і семантикою їхніх прототипів, тобто конкретними предметами, явищами, а, отже, вимальовуючи і мовну картину світу народу²¹. Такий підхід є актуальним і в україністиці.

Значну кількість розвідок присвячено вивченню функцій та особливостей вживання кольороназв у творах українських письменників, наприклад, білого та сірого у Володимира Винниченка²², чорного у Василя Шкляра²³ Романа Іванчука²⁴, жовтого, а також чорного та білого у кількох новелах Василя Стефаника²⁵, назв кольорів у малій прозі Михайла Коцюбинського та Миколи Хвильового²⁶ та ін.²⁷. Такі дослідження не втрачають актуальності і сьогодні.

Для вирішення завдань цього дослідження використаємо критерії, подані Андрієм Критенком, згідно з якими в українській мові основними є сім семантично незалежних назв, які позначають колір без відтінків та вважаються основними (наприклад, **червоний, жовтий, зелений, синій, білий, чорний**). Вони становлять ядро (основу) лексико-семантичної групи назв кольорів²⁸. Такі ж критерії були застосовані у нашому попередньому дослідженні, де ми розглянули

²⁰ А. Іншаков, *Теоретичні засади дослідження колірної лексики в мовознавстві*, «Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету» 2013, вип. 9, с. 188-195; Л. Гуцул, *Ад'єктиви на позначення білого кольору в малій прозі В. Винниченка*, «Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка» 2015, вип. 138, с. 313-317.

²¹ Р. Tokarski, *Semantyka barw we współczesnej polszczyźnie*, Lublin 1995, s. 9.

²² Л. Гуцул, *Функціональне навантаження колористичних ад'єктивів «білий» та «сірий» у прозі В. Винниченка*, «Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка» 2010, вип. 92, с. 306-315.

²³ Л. Марчук, *Духовнопсихологічний портрет через призму кольору: поняття чорного*, «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» 2014, вип. 38, с. 217-221.

²⁴ N. Lototska, *Statistical research of the colour component "Chorni" (BLACK) in Roman Ivanychuk's text corpus*, „CEUR Workshop Proceedings” 2021, vol. 2870, p. 486-497.

²⁵ Ю. Калимон, *Прикметники на позначення кольору у новелах Василя Стефаника: корпусно-базований підхід*, «Наукові записки Національного університету „Острозька академія”. Серія: Філологія» 2021, вип. 11 (79), с. 105-108.

²⁶ І. Бабій, *Семантика, структура та стилістичні функції назв кольорів у сучасній українській мові (на матеріалі малої прози В. Стефаника, М. Коцюбинського, М. Хвильового): автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук*, Київ 1997, с. 21.

²⁷ O. Levchenko, M. Dilai, *Key Colour Terms in the Ukrainian Prose Fiction of the 21st Century*, „CEUR Workshop Proceedings” 2022, vol. 3171, p. 49-60.

²⁸ А. Критенко, *Семантична структура назв кольорів в українській мові*, «Мовознавство» 1967, № 4, Київ, с. 97-98.

кольороназву жовтий²⁹. У Таблиці 2 подано кількість уживань кольороназви *білий*, які становлять ядро цієї категорії у ДКВС та ДКСВС.

Таблиця 2. Статистичний аналіз назв кольорів у ДКВС та ДКСВС

Колір	ДКВС		ДКСВС	
	Абсолютна частота	Відносна частота	Абсолютна частота	Відносна частота
білий	83	35 %	233	28 %

Білий є високочастотною кольороназвою у ДКВС та корелює з частотою вживання сучасниками новеліста. Серед високочастотних сполук із кольороназвою *білий* у ДКВС виявлено такі моделі: з прийменником у препозиції – *в* |білий| 5/6,02, *на* |білий| 3/3,61, *у* |білий| 2/2,24, *з/із* |білий| 2/2,4, *серед* |білий| 2/2,4, з сурядним сполучником *і* – *і* |білий| 5/6,02, |білий| *і* 1/1,21. Тим часом у ДКСВС представлено: моделі з прийменником – *з* |білий| 118/50,64, *на* |білий| 73/31,33, *в* |білий| 70/30,4, *у* |білий| 23/9,87, *серед* |білий| 18/7,72, *до* |білий| 36/15,45, *по* |білий| 20/8,58, моделі з сполучником *і* – *і* |білий| 73/31,33, |білий| *і* 36/15,45, *й* |білий| 26/11,15, *та* |білий| 24/10,3, |білий| *й* 14/6,00.

За результатами порівняння даних дослідницьких корпусів випливає, що високочастотними сполуками є *на* |білий|, *у* |білий|, *в* |білий|, *з* |білий|. Отримані показники корелюють у ДКВС і ДКСВС, проте відсутність у новелах конструкцій *серед* |білий|, *по* |білий|, *до* |білий|, *під* |білий| вирізняють мовлення В. Стефаніка.

У ДКВС *білий* переважно виступає атрибутом іменників у конструкції Adj + N. Вивчення семантичного навантаження отриманих колірних атрибутів, застосувавши модифіковану класифікацію Рудольфа Халліга та Вальтера фон Вартбург³⁰, уможливило виокремити їх приналежності до таких концептів:

ВСЕСВІТ: НЕЖИВА ПРИРОДА. Природні стихії та явища: стежка: «*Привижався йому пан і його руки і білі стежки*» (Май); слід: «*Земля радувалася її білими слідами*» (Дорога); потік: «*Воно пестило зелені трави, сині ліси і білі потоки*» (Палій); хмарка: «*Відай тоді він говорив за ті білі хмарки*» (Вечірня година). **Будівля, частина споруди:** «*А я замітілями та бурєю йду радий, веселий, бо напереді діти, а назаді біла хата*» (Дід Гриць). **Матеріал, речовина, частина чогось:** дранка: «*Аді, приніс-сми вам хліб тай горівки крішку тай білу дранку та обійдіт собі съвьита по божому*» (Святий вечір). **Час, часовий відрізок, часові характеристики:** день: «*До білого дня біле, світляне покривало дріжало над ними*» (Діточа пригода). **Одяг:** сорочка: «*Я з сестрою у білих сорочках сиділи на печі*» (Давня мельодія); рукави: «*...аби вона його не знала і закотивши довгі, білі рукави, не зробила би в нім того, що порядна господиня робить*» (Басараби); рантух: «*Знов пускає рантух, який-же біленький, як сніг*»

²⁹ Ю. Калимон, *Прикметники на позначення кольору...*, с. 106-107.

³⁰ В. Жайворонок, *Українська етнолінгвістика: нариси*, Київ 2007, с. 7-12.

(Діточа пригода); штани: «... мусів підкочувати **білі штани** йдучи від дівки» (Роса) **Продукти**: хліб: «...аби поїдала, аби трунок собі вілагодила, аби **хліба білого** – де шо на світі є...» (Катруся).

ЗЕМЛЯ: ЖИВА ПРИРОДА. ЛЮДИНА ЯК ЧАСТИНА ЖИВОЇ ПРИРОДИ **Тварини**: кінь : «...то як сріблом посипав по чорну, а котре **білий**, то як маслом сніг помастив...» (Камінний хрест); віл: «...такий дуже давний тазда, а по жінці взывем такі **білі воли** як сніг...» (Засідання); голуб: «...**голуб** над його головою **білі крила розхилив**» (Портрет). **Рослини**: цвіт: «**Вітер** здував із вишень **білий цвіт**». (Вечірня година); стіг: «**Найстарший стіжок** був чорний, ... тогідний **білий**, а цьогорічний жовтий як віск» (Давнина); береза: «**Листочок білої берези** на смітті» (Мое слово). **Тіло людини, частини тіла**: зуби: «**Василь розняв рот і показав цілий ряд білих зубів**» (Morituri); волосся: «Здавалося, що той цвіт зростається з маминим **білим волоссям**» (Вечірня година).

Для унаочнення отриманих даних, подаємо їх у вигляді рисунку (див. Рис. 1).

Отримані факти дають змогу стверджувати, що кольороназва **білий** виступає найчастіше атрибутом неживої природи.

Послуговуючись визначенням кольороназви **білий** в тлумачному словнику української мови, а також її етнолінгвістичним потрактуванням, можемо простежити її використання у контекстному оточенні в новелах та дійти висновку наскільки повно вживає автор семантику досліджуваної кольороназви та чи є якісь відмінності, які б виокремлювали ідіолект автора.

Визначення кольороназви **білий** у *Тлумачному словнику української мови*³¹ містить такі компоненти: *Який має колір крейди, молока, снігу; протилежне чорний // Вимитий, випраний; чистий // Посивілий, сивий, сивоволосий; // Зблідлий, блідий; // Безколірний, безбарвний, прозорий; // у знач. ім., розм., біла, лої, ж. Горілка; На (у) якому є багато світлих плям, вибілених предметів і т. ін.* Згідно з дослідженням В. Жайворонка подано таке етнолінгвістичне значення досліджуваної кольороназви: *білий* – колір, що в народному українському сприйманні набув символу чистоти: *біла сорочка*; (співають: «Я матері догоджу, білу постіль постелю»); краси: *біле личко (личенько)*; моральної чистоти, святості: *по білому співати* – «співати церковні пісні», *Білий тиждень* в значення Страсного Тижня; сонячного світла, земного життя: *білий світ* (пор. у Т. Шевченка: «Не співає, – як сирота білим світом нудить»); жалоби, як у пісні: «*Під білою березою козаченька вбито...*»³².

Як бачимо окрім колірної ознаки **білий** має кілька похідних значень, які можуть бути представлені схожими за значенням словами лексико-семантичної групи слова **білий**. Приклади застосування таких значень знаходимо в ДКВС, наприклад, **сивий**: *Обома руками взяв він свою сиву голову тай схилився до землі* (Сини). Водночас, попри своє нейтральне чи позитивне значення, **сивий** може

³¹ Білий, [в:] *Словник української мови online*. Томи 1-13 (А-ПОКІРНО), [в:] <https://sum20ua.com/Entry/index?wordid=4359&page=162> (27.05.2023).

³² В. Жайворонко, *Знаки української етнокультури*. Словник-довідник, Київ 2006.

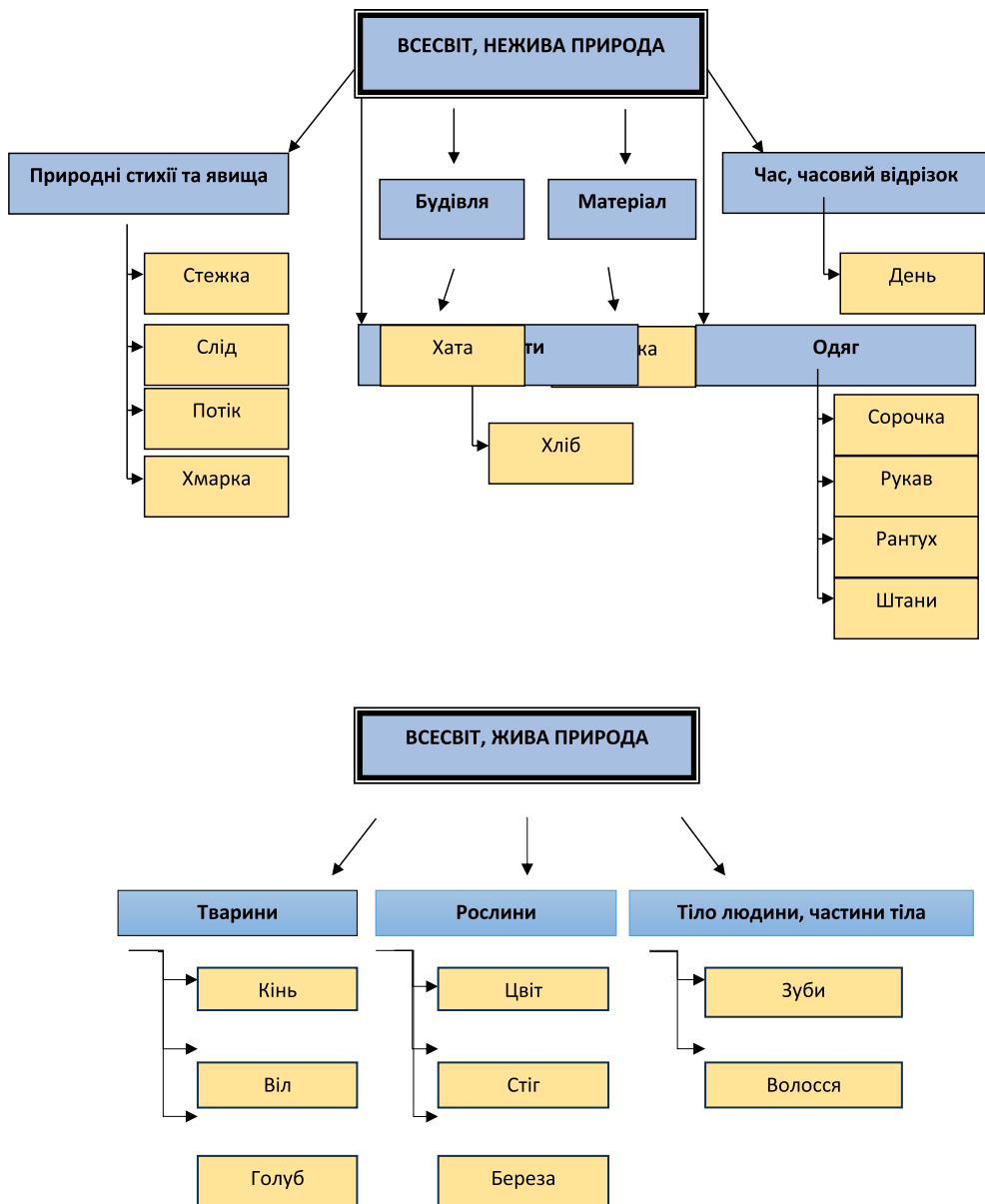

Рис. 1. Розподіл вживань кольбороназви білий в ДКВС за семантичним навантаженням.

також передавати і негативну конотацію чогось старого, зношеного: «Сам сивий уже, в сивім капелюсі і сивій одежі» (Такий панок). На позначення інтенсивності білого кольору зустрічаємо такий приклад: «Такої ясної днини, такого веселого сонця він ніколи вже не бачив» (Палій). Цікаве конотативне значенням слова білий як «холодний» знаходимо у новелі «Стратився»: «Сльози падали на трупа та на білу студену плиту».

Характерною особливістю є вживання кольороназви **білий** для опису українського села, його традиційних хат, що також зафіксовано в словнику символів культури України³³. Приклад такого використання знаходимо й у В. Стефаніка: «Сивий комісар в'їздив у село форшпаном і дивувався, що воно ще стоїть чисте і **біле**» (Воєнні шкоди); «А я замітіями та бурєю йду радий, веселий, бо напереді діти, а назаді **біла хата**» (Дід Гриць). У новелі Палій письменник зображає сцену голосування коло громадської канцелярії, де чітко протиставлені дві групи людей – газди та наймити – зокрема й завдяки колірним ознакам: «Коло громадської канцелярії стояли дві купки. Одна обдерта, чужа на селі, апатична, друга чиста, **біла**, охоча – наймити і **газди**», де кольороназва білий підкреслює заможність та владність групи газдів.

Кольороназви також можуть існувати в мові у формі різних граматичних категорій, зокрема бути дієсловами та його формами (дієприслівниками та дієприкметниками). Різниця між прикметниковими кольороназвами й іншими частинами мови полягає в тому, що всі частини мови мають нашарування колірної ознаки на визначення дії, стану, предмета, процесу, ознаки дії або стану та не є їхньою безпосередньою функцією³⁴. Наприклад, для дієслів це вияв процесу розгортання та становлення колірної ознаки: «Він ледво дихав і **побілів як папір**» (Палій); *Розвидалося, **віконце побіліло**, а Федір вернувся з далекої вандрівки свого минулого життя* (Палій); *...руда **сардачина побіліла**...* (Сон); або ж надання їй певного кольору: *А як я на них понапрядаю та **убілю** полотно, як папір та повишиваю їм усе* (Нитка). У ДКВС фіксуємо використання прикметника *білоголовий*, що також поширене і в ДКСВС. Натомість дієприкметник *біло-мережаний* знаходимо лише у В. Стефаніка: *Її **біло-мережані** рукави радуються, що покривають її міцне тіло* (Давня мелодія).

Значущою частиною словника мови творів будь-якого письменника є використані ним порівняльні конструкції³⁵. Конкорданс ДКВС та ДКСВС дає змогу отримати приклади використання новелістом порівняльних конструкцій та здійснити їх аналіз. До прикладу,

із корпусу В. Стефаніка відібрано зразки структур простих іменних порівняльних зворотів зі словом *як* (загальною кількістю 68 зворотів), де порівнюють предмети та ознаки. Контекстний аналіз застосовано для виокремлення компонентів порівняльної конструкції *С як О* (того, що порівнюють (компарандум, S), з чим порівнюють (компаратум, O). Цікавим є спостереження за використаним компаратумом у звороті. В обох корпусах знаходимо порівняння «*як молоко / крейда / папір / сніг / стіна*» при означенні білого кольору предмету (скатертини / одягу) чи зовнішності людини чи тварини (шкіри / об-

³³ Словник символів культури України, заг. ред. В. Коцур, О. Потапенко, М. Дмитренко, Київ 2002, с. 118, 637, 826.

³⁴ А. Кристенко, *Семантична структура...*, с. 97-112.

³⁵ О. Кульбабська, *Асоціативний простір порівняння*, «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки» 2011, вип. 28, с. 212-213.

личчя / волосся / кості): напр., *Катерина дрожала біла, як стіна в куті і держалася руками стола...* (Мати). Водночас лише у новелах В. Стефаніка фіксуємо порівняльний зворот «білий як рантух»: *О, знов пускає світло, але біле, біле як рантух, зараз на нас наверх* (Діточа пригода).

У ДКСВС наявні такі високочастотні колокати атрибута **білий**: *стежка 14.81, сорочка 14.76, камінь 14.32, сніг 13.63, кінь 13.24, зуби 12.46, день 11.87*. На рисунку 2 подано високочастотні колокати кольороназви **білий** у ДКСВС і ДКСВС.

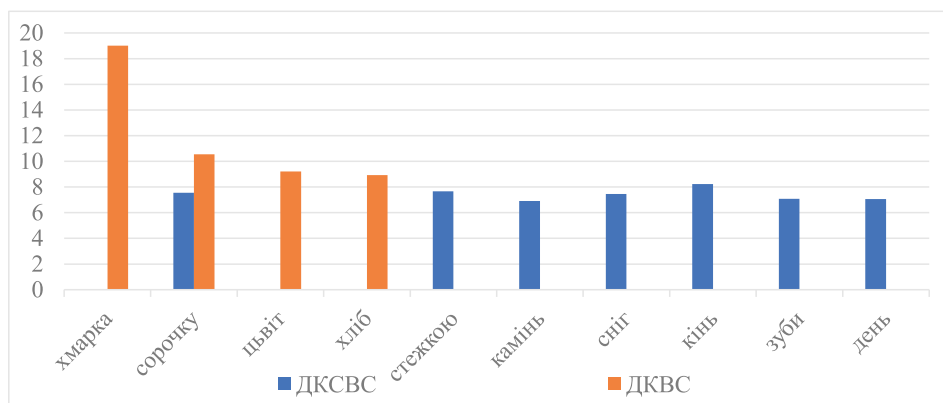

Рис. 2 Високочастотні колокати кольороназви білий у ДКСВС і ДКСВС.

Найчастотнішим колокатами кольороназви **білий** у ДКСВС є *хмарка 19.01, сорочка 10.55, цвіт 9.21, хліб 8.92*; у ДКСВС – *стежка 14.81, сорочка 14.76, камінь 14.32, сніг 13.63*; у ДКСВС і ДКСВС числові показники для колокатів *сорочка* найближче корелюють.

Отже, у новелах В. Стефаніка назва кольору **білий** характеризується такими ознаками: порівняно чисельна кількість слововживань, вираження позитивної / нейтральної інформації та переважно у прямому значенні. Відтак пропонуємо авторську словникову дефініцію кольороназви **білий** у словнику мови новел В. Стефаніка на основі проведеного дослідження:

БІЛИЙ (83) прикм. 1. Який має колір крейди, молока, снігу; протилежне **чорний**. *На її вічку білий, тоненький хресток, а ціла вона синя* (Похорон). 2. **Вимитий, випраний; чистий**. *Я з сестрою у білих сорочках сиділи на печі* (Давня мелодія). 3. **Посивілий, сивий, сивоволосий**. *Білі мотилі граються над ним, кортить їх сісти на біле дідове волосся* (Озимина). 4. **Зблідлий, блідий**. *Відкинула від рота жмут сивого волосся, роззявила білі зуби, аби надихатися* (Гріх).

у порівн. ...а в третій цьогорічна, біла, як папір – це була діточа, бо діти лиш свіжу солонину любили. (Давнина). *Знов пускає рантух, який-же біленький, як сніг* (Діточа пригода).

Отже, кольороназва **білий** в новелістиці В. Стефаніка представлена не лише прикметниками (**білий, біленький, білоголовий, білявенький**), а й іншими

лексико-граматичними категоріями: відад'єктивними дієсловами (**побіліти, збліднути, убілити**), дієприкметниками (**незабілений, біломережаний**), дієприслівниками (**побілівши, білючи**).

Висновки

Аналіз текстового корпусу письменника дає змогу комплексно вивчити лексикон автора, відслідкувати частотність мовних одиниць та їх синтагматичні зв'язки з іншими словами. Задіюваний корпуснобазований підхід і статистичний аналіз новел В. Стефаника виявив високочастотні й низькочастотні сполучення зі словом **білий**; концепти словосполучень з прикметником **білий**; етнолінгвістичні й загальномовні приклади вживання кольороназви **білий**; типові для творчості новеліста порівняльні звороти з досліджуваним словом.

Найчастіше в корпусі ДКВС ця кольороназва використовується як атрибут одягу, простору та природних явищ. Переважаючими моделями у ДКВС є прикметникові сполучення з семантикою причини.

Аналіз найчастотніших сполучень (колокатів) виявив, що в ДКВС найбільш сполучуваним словом є «сорочка». Запропоновано структуру статті реєстрового слова **білий** в словнику мови новел В. Стефаника.

Корпуснобазований і лінгвокогнітивний підходи до аналізу назв кольорів виявляють лексикон й авторські вподобання, а також відкривають перспективи для подальших досліджень творчості В. Стефаника.

References

- Aleksiyenko L., Darchuk N., *Pryntsypy stvorenniya parametryzovanoi bazy danykh za poetychny teksty Lesi Ukrayinky*, [v:] *Lesia Ukrayinka i suchasnist'* (Do 130-richchya vid dnya narodzhennya Lesi Ukrayinky): *Zbirnyk naukovykh prats'*, Luts'k 2004.
- Babiy I., *Semantyka, struktura ta stylistychni funktsiyi nazv kol'oriv u suchasniy ukrayinskiy movi (na materialy maloyi prozy V. Stefanyka, M. Kotsyubyns'koho, M. Khvyll'ovoho): avtoreferat dysertatsiyi na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata filolohichnykh nauk*, Kyiv 1997.
- Bańko M., *Z pogranicza leksykografii i językoznawstwa. Studia o słowniku jednojęzycznym*, Warszawa 2001.
- Bilyavs'ka O., *Pryntsypy naukovoho vydannya tvoriv V. Stefanyka*, «Pytannia tekstolohii» 1968, vyp. 1.
- Bobkova T., *Statystychni oznaky kolokatsiyi yak markery funktsional'nykh styliv*, «Ukrayins'ke movoznavstvo» 2015, vyp. 41/1.
- Buk S., *Interpretatsiya leksyky romanu Ivana Franka «Velykyy shum» u kil'kisno-statystychnomu aspekti*, “*Studia Methodologica*” 2010, vyp. 30.
- Buk S., *Kvantityatynna parametryzatsiya tekstiv Ivana Franka: proyekt ta yoho realizatsiya*, «*Visnyk L'vivs'koho universytetu*» 2013, vyp. 58.
- Buk S., *Pryama i avtors'ka mova velykoyi prozy Ivana Franka: lnhvostatystychno doslidzhennya u konteksti korpusnoyi lnhvistyky*, «*Visnyk L'vivs'koho universytetu*» 2011, vyp. 52.

- Buk S., *Statystychna struktura romanu I. Franka «Boryslav smiyet'sia»*, «Uchenye zapiski Tavricheskogo natsional'nogo universiteta im. V.Y. Vernadskogo. Seriya: Filologiya. Sotsial'nye komunikatsii» 2010, t. 23(62), № 3.
- Buk S., *Statystychni kharakterystyky romanu Ivana Franka «Osnovy suspil'nosti» (na osnovi chastotnoho slovnyka tvoriv)*, «Visnyk: Problemy ukraïns'koyi terminolohiyi» 2010, № 676.
- Buk S., *Chastotnyy slovnyk romanu Ivana Franka «Osnovy suspil'nosti»: interpretatsiya tvoriv kriz' pryzmu statystychnoyi leksykohrafiyi*, L'viv 2012.
- Buk S., Rovenchak A., *On-layn konkordans romanu Ivana Franka «Perekhresni stezhky»*, [v:] <http://ktf.franko.lviv.ua/users/andrij/science/Franko/concordance.html>.
- Buk S., Rovenchak A., *Chastotnyy slovnyk romanu Ivana Franka «Perekhresni stezhky»*, [v:] *Stezhkamy Frankovoho tekstu (komunikatyvni, stylistychni ta leksychni vymiry romanu «Perekhresni stezhky»)*, L'viv 2007.
- Burton D., *Shakespeare's Grammatical Style*, Austin 1973.
- Crosland A., *A concordance to F. Scott Fitzgerald's „The Great Gatsby”*, Detroit 1974.
- Danchevs'ka Yu.O., *Mova tvoriv V.S. Stefanyka: suchasnyy stan ta perspektyvy doslidzhennya*, [v:] *Lyudyna. Komp'yuter. Komunikatsiya. Zbirnyk naukovykh prats'*, L'viv 2013.
- Darchuk N.P., Lanhenbakh M.O., *Elektronnyy slovnyk movy Tarasa Shevchenka: metodyka i tekhnolohiyi ukhadannya*, «Ukraiïns'ke movoznavstvo» 2014, № 1 (44).
- Evert S., *The Statistics of Word Co-occurrences: Word Pairs and Collocations: PhD dissertation*, University of Stuttgart 2005, [in:] <http://purl.org/stefan.evert/PUB/Evert2004phd.pdf>.
- Fligelstone S., Wichmann A., *Teaching and Language Corpora*, London 2013.
- Greshchuk V., *Leksyka novel V. Stefanyka*, [v:] *T. Shevchenko, I. Franko, V. Stefanyk. Materialy Mizhnarodnoyi naukovoyi konferentsiyi*, Ivano-Frankivs'k 2002.
- Hutsul L., *Funktsional'ne navantazhennya kol'orystychnykh ad'yektyviv «bilyy» ta «siry» u prozi V. Vynnychenka*, «Naukovi zapysky Kirovohrads'koho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu im. V. Vynnychenka» 2010, vyp. 92.
- Hutsul L., *Ad'yektyvy na poznachennya biloho koloru v maliy prozi V. Vynnychenka*, «Naukovi zapysky Kirovohrads'koho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu im. V. Vynnychenka» 2015, vyp. 138.
- Inshakov A., *Teoretychni zasady doslidzhennya kolirnoyi leksyky v movoznavstvi*, «Filolohichni studiyi. Naukovyy visnyk Kryvoriz'koho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu» 2013, vyp. 9.
- Kalymon Yu., *Vykorystannya kvantytatyvnykh metodiv u doslidzhenni idiolektu pys'mennyka*, «Naukovyy visnyk Skhidnoyevropeys'koho natsional'noho universytetu imeni Lesi Ukrayinky. Seriya: Filolohichni nauky» 2017, vyp. 3.
- Kalymon Yu., *Prykmetnyky na poznachennya kol'oru u novelakh Vasylya Stefanyka: korpusno-bazovanyy pidkhid*, «Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu „Ostroz'ka akademiya”». Seriya: Filolohiya» 2021, vyp. 11 (79).
- Kalymon, Y., Romanchuk, O., Fedchyshyn, N., Protsenko, U., Yurko, N., *A corpus-based approach to author's idiolect study: lexicological aspect*, “XLinguae” 2022, 15 (3).
- Kilgarrieff A., Baisa V., Buřta J., Jakubiček M., Kovář V., Michelfeit J., Suchomel V., *The Sketch Engine: ten years on*, “Lexicography” 2014, № 1.
- Kovalyk I., Oshchypko I., *Khudozhnye slovo V. Stefanyka*, [v:] *Materialy dlya slovopokazhchyka do novel V. Stefanyka*, L'viv 1972.

- Krytenko A., *Semantychna struktura nazv kol'oriv v ukrayins'kiy movi*, «Movoznavstvo» 1967, № 4.
- Kul'babs'ka O., *Asotsiatyvnyy prostir porivniannya*, «Naukovi pratsi Kam'ianets'-Podil's'koho natsional'noho universytetu imeni Ivana Ohiyenka. Filolohichni nauky» 2011, vyp. 28.
- Levchenko O., Butel's'kyi Ya., *Henderni osoblyvosti ukrayins'koyi khudozhn'oyi prozy (za danyamy analizu chastotnosti kolokatsiyi u tekstakh 60-80-kh ta 2000-kh rokiv)*, [v:] *XX-XXI stolittya: zhanrovo-styl'ovi y linhvistychni metamorfozy v ukrayinskiy movi ta literaturi*, Olomouts' 2016.
- Levchenko O., Dilai M., *Key Colour Terms in the Ukrainian Prose Fiction of the 21st Century*, “CEUR Workshop Proceedings” 2022, vol. 3171.
- Levchenko O., Lotots'ka N., *Rozmezhuvannya ponyat' frazeolohizm i kolokatsiya v suchasnomu movoznavstvi (na materialy korpusu tekstiv R. Ivanychuka)*, «Aktual'ni pytannya inozemnoyi filolohiyi» 2019, № 10.
- Lototska N., *Statistical Characteristics of Roman Ivanychuk's Idiolect (Based on Writer's Text Corpus)*, “CEUR Workshop Proceedings” 2022, vol. 3171.
- Lototska N., *Statistical research of the colour component “Chornyi” (BLACK) in Roman Ivanychuk's text corpus*, “CEUR Workshop Proceedings” 2021, vol. 2870.
- Marchuk L., *Dukhovnopsykholohichnyy portret cherez pryzmu kol'oru: ponyattya chornoho*, «Naukovi pratsi Kam'ianets'-Podil's'koho natsional'noho universytetu imeni Ivana Ohiyenka. Filolohichni nauky» 2014, vyp. 38.
- Pikhmanets' R., *Problemy naukovooho vydannya khudozhn'oyi spadshchyny Vasyl'ya Stefanyka*, «Prykarpats'kyi visnyk Naukovoho Tovarystva Shevhenka. Slovo», Ivano-Frankivs'k 2016.
- Raben J., *A Computer-aided study of literary influence: Milton to Shelley*, [in:] *Proceedings of a Literary Data Processing Conference*, New York 1964.
- Rovenchak A., Buk S., *Part-of-Speech Sequences in Literary Text: Evidence From Ukrainian*, „Journal of Quantitative Linguistics” 2018, vol. 25:1.
- Shvedova M., Waldenfels R. fon, Yaryhin S., Rysin A., Starko V., Nikolayenko T. ta in., *Heneral'nyy rehional'no anotovanyy korpus ukrayins'koyi movy (HRAK)*, Kyiv – L'viv – Yena 2017-2023, [v:] uacorp.org
- Slovnyk symboliv kul'tury Ukrainy*, zah. red. V.P. Kotsur, O.I. Potapenko, M.K. Dmytrenko, Kyiv 2002.
- Stefanyk V., *Mezha*, «Literaturno-naukovyy visnyk» 1927, t. 92, kn. 2.
- Stefanyk V., *Tvory*, peredmovva V. Koriaka, Kyiv 1929.
- Stefanyk V., *Tvory, z derevorytamy V. Kasiyana i M. Butovycha*, L'viv 1933.
- Stefanyk V., *Shkil'nyk*, «Ridna shkola» 1932, № 1.
- Stubbs M., *Quantitative Methods in Literary Linguistics*, [in:] *The Cambridge Handbook of Stylistics*, ed. by Peter Stockwell and Sara Whiteley, Cambridge 2014.
- Tokarski R., *Semantyka barw we współczesnej polszczyźnie*, Lublin 1995.
- Zhayvoronok V., *Znaky ukrayins'koyi etnokul'tury. Slovnyk-dovidnyk*, Kyiv 2006.
- Zhayvoronok V., *Ukrayins'ka etnolinhvistyka: narysy*, Kyiv 2007.

ПРО АВТОРІВ

Ольга Романчук – доктор педагогічних наук, професор кафедри української та іноземних мов Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture). **Публікації: статті:** Yu. Kalymon, O. Romanchuk, N. Fedchyshyn, U. Protsenko, N. Yurko, *A corpus-based approach to author's idiolect study: lexicological aspect*, „Xlinguae” 2022, vol. 15, is. 3. pp. 20-35; R. Pomirko, R. Koval, O. Romanchuk, M. Danylevych, O. Cherkhava, *Neologisms of physical and rehabilitation medicine terminology in French*, „Xlinguae” 2020, vol. 13, is. 1., pp. 151-156; R. Koval, O. Romanchuk, U. Protsenko, A. Sova, O. Tatarovska, *The peculiarities of elaboration of the French-Ukrainian and Ukrainian-French dictionary of physical education and sport*, „Xlinguae” 2021, vol. 14, is. 4, pp. 282-298; R. Pomirko, R. Koval, O. Romanchuk, O. Cherkhava, N. Bazyliak, *A vocabulary of physical and rehabilitation medicine in French and Ukrainian – the comparative analysis*, „Xlinguae” 2019, vol. 12, is. 1XL, pp. 109-127; О. Романчук, М. Данилевич, *Термінологія та понятійний апарат системи підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту*, «Молодь і ринок» 2019, № 5 (172), с. 50-56.

ORCID: 0000-0001-8215-9741

Email: olgabrvska@gmail.com; slang@ldufk.edu.ua

Юлія Калимон – кандидат філологічних наук, доцент, старший викладач кафедри української та іноземних мов Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture). **Публікації: статті:** *Діалектна лексика новел В. Стефаніка: тематичний зріз*, «Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)» 2022, вип. 34, с. 101-106; *Тематичні групи діалектизмів новел Василя Стефаніка: корпуснобазований підхід*, «Львівський філологічний часопис» 2022, вип. 11, с. 98-104; M. Bihdai, Yu. Kalymon, *Syntactic Concepts Analyzer Based on the English Complex Sentences with an Object Clause*, [in:] *CEUR Workshop Proceedings of the 6th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems (COLINS-2022), Gliwice, Poland, May 12-13, 2022*, vol-3171, p. 751-762; Yu. Kalymon, O. Romanchuk, N. Fedchyshyn, U. Protsenko, N. Yurko, *A corpus-based approach to author's idiolect study: lexicological aspect*, “Xlinguae” 2022, vol. 15, is. 3, p. 20-35; *Лексикографічні аспекти ономастики новел Василя Стефаніка*, «Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія» 2021, вип. 24, с. 89-95.

ORCID: 0000-0002-0062-2382

Email: kalymon.yulia@gmail.com; slang@ldufk.edu.ua

Ростислав Коваль – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (Ivan Boberskyi Lviv State University of Physical Culture). **Публікації: статті:** О. Романчук, Р. Коваль, *Особливості медичних абревіатур в українській мові*, «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» 2022, вип. 57, т. 3, с. 153-159; R. Pomirko, R. Koval, O. Romanchuk, M. Danylevych, O. Cherkhava, *Neologisms of physical and rehabilitation medicine terminology in French*, „Xlinguae” 2020, vol. 13, is. 1, p. 151-156; R. Koval, O. Romanchuk, U. Protsenko, A. Sova, O. Tatarovska, *The peculiarities of elaboration of the French-Ukrainian and Ukrainian-French dictionary of physical education and sport*, „Xlinguae” 2021, vol. 14, is. 4, p. 282-298; R. Pomirko, R. Koval, O. Romanchuk, O. Cherkhava, N. Bazylak *A vocabulary of physical and rehabilitation medicine in French and Ukrainian – the comparative analysis*, „Xlinguae” 2019, vol. 12, is. 1XL, p. 109-127; О. Романчук, Р. Коваль *Зображення футболу у французьких лексикографічних працях (1998-2018 рр.)*, «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» 2021, вип. 35, т. 4. с. 180-185.

ORCID: 0000-0001-9284-7505

Email: kovalrostyslav@gmail.com; slang@ldufk.edu.ua